

Bruxelles, 15. lipnja 2021.
(OR. en)

9749/1/21
REV 1

SOC 395
EMPL 292
MI 468
ANTIDISCRIM 77
CFSP/PESC 587
EDUC 230
FREMP 182
GENDER 76
JAI 721
SAN 395
SPORT 43
DIGIT 71
TRANS 393
INST 226

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	9127/21
Predmet:	Zaključci Vijeća o strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenoj temi koje je Vijeće (EPSCO) odobrilo na sastanku održanom 14. lipnja 2021.

***Zaključci Vijeća o strategiji
o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.***

UVAŽAVAJUĆI DA:

1. Europska unija temelji se na vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode i poštovanja ljudskih prava te je predana borbi protiv diskriminacije, među ostalim na temelju invaliditeta kako je utvrđeno u Ugovoru o Europskoj uniji i Povelji o temeljnim pravima.
2. Europska komisija obvezala se uspostaviti Uniju ravnopravnosti kojoj Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. daje važan doprinos jer se njome podupire provedba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i europskog stupa socijalnih prava.
3. Oko 87 milijuna osoba u Europskoj uniji ima neki oblik invaliditeta i stoga se suočava s preprekama u sudjelovanju u gospodarstvu i društvu.¹ S dobi se obično povećava i učestalost oštećenja: otprilike polovica stanovništva u dobi od 65 godina i više navodi da ima neki oblik invaliditeta. Dokazi upućuju na potrebu za pojačanim djelovanjem kako bi se promicalo jednako postupanje jer se više od polovice svih osoba s invaliditetom (52 %) osjeća diskriminirano u svakodnevnom životu.² Osobe s invaliditetom suočavaju se sa znatnim nedostacima u ključnim područjima; primjerice, stopa zaposlenosti osoba s invaliditetom niža je za 24,2 postotna boda od stope zaposlenosti osoba bez invaliditeta, dok je njihov rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti za 10 postotnih bodova veći od onog za osobe bez invaliditeta.

¹ Istraživanje EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU SILC) i Istraživanje o radnoj snazi (EU LFS). Od stanovništva EU-a starijeg od 16 godina 24,7 % ima neki oblik invaliditeta, od čega 17,7 % ima umjerena, a 7 % ozbiljna ograničenja; S. Grammenos / M. Priestley, 2020.: *Europe 2020 data and people with disabilities* (Podaci za Europu za 2020. i osobe s invaliditetom). U istraživanju EU-a o dohotku i životnim uvjetima invaliditet se utvrđuje na temelju vlastite procjene ispitanika. Ocjenjuje se u skladu s varijablom globalnog ograničenja aktivnosti (GALI) kojom se invaliditet definira kao ograničenje aktivnosti zbog zdravstvenih razloga u najmanje posljednjih šest mjeseci.

² Posebno istraživanje Eurobarometra br. 493, Diskriminacija u EU-u, svibanj 2019.

4. Osobe s invaliditetom osobe su koje imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s ostalima. Za takvu raznoliku skupinu potrebne su politike, proizvodi i usluge koji su pristupačni i prilagođeni posebnim potrebama pojedinaca kako bi oni mogli u potpunosti uživati svoja ljudska prava i temeljne slobode. Osim toga, preklapanje invaliditeta s drugim osobnim obilježjima ili nepovoljnim socioekonomskim uvjetima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom mogu ih izložiti višestrukim ili pogoršanim oblicima diskriminacije ili ih staviti u višestruko nepovoljan položaj. Primjerice, žene s invaliditetom češće su izložene rodno uvjetovanom nasilju ili imaju manje mogućnosti za pristup zapošljavanju.³
5. Politike usmjerene na potencijal osoba s invaliditetom, borbu protiv stereotipa i diskriminacije te smanjenje prepreka ključne su kako bi se osiguralo da osobe s invaliditetom mogu u potpunosti uživati svoja ljudska prava i ostvariti koristi od sudjelovanja u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Jedan od načina borbe protiv stereotipa i diskriminacije jest podizanje svijesti o pravima osoba s invaliditetom.
6. Na europskoj razini poduzeti su znatni naponi kako bi se provela Komisijina Europska strategija za osobe s invaliditetom 2010. – 2020., okvir politike na razini EU-a namijenjen potpori provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u Uniji. Slično tomu, države članice uložile su napore na nacionalnoj razini u tom području, među ostalim s ciljem provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u područjima za koja su nadležne.

³ *Gender statistics - Statistics Explained* (rodna statistika – objašnjenja statističkih podataka) (europa.eu) i *Statistics | Eurostat* (Statistika | Eurostat) (europa.eu).

7. Cilj strategije 2010. – 2020. bio je utrti put ka Europi bez prepreka; njome se povećalo uključivanje pitanja invaliditeta u nacionalne i europske politike te doprinijelo razvoju politika u kojima se uzimaju u obzir potrebe osoba s invaliditetom. Zahvaljujući politikama međunarodne suradnje EU i njegove države članice također su predvodnici u promicanju uključenosti i punog sudjelovanja osoba s invaliditetom na globalnoj razini.
8. Europskim aktom o pristupačnosti⁴, donesenim 2019., promiče se puno i učinkovito ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom poboljšanjem njihova pristupa proizvodima i uslugama široke potrošnje, koji u skladu s ovim aktom trebaju biti usklađeni s određenim zahtjevima za pristupačnost.
9. U skladu s vrijednostima sadržanima u Ugovorima EU-a nova strategija Komisije za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. predstavlja sveobuhvatan i ambiciozan okvir osmišljen kako bi se poboljšao život osoba s invaliditetom u EU-u i šire te kako bi se unaprijedila provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom.
10. Novom strategijom nadopunjuju se druge inicijative čiji je cilj borba protiv diskriminacije u svim njezinim oblicima i to da se nikoga ne zapostavi, izgradnja Unije ravnopravnosti za sve, među ostalim osobe s invaliditetom, u skladu s načelima Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030.
11. Načelima sadržanima u europskom stupu socijalnih prava i akcijskom planu koji je Komisija donijela radi njegove provedbe nastoji se poboljšati život osoba s invaliditetom predlaganjem mjera kojima će se osigurati snažna, socijalna Europa te pravedan i uključiv oporavak od krize uzrokovane bolešću COVID-19.

⁴ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga, SL L 151, 7.6.2019., str. 70–115.

12. Aspekt invaliditeta trebalo bi nastaviti uključivati u europske politike za zelenu i digitalnu tranziciju te za socijalnu i zdravu Europu. Potrebe osoba s invaliditetom uzete su u obzir u europskom zelenom planu, europskoj digitalnoj strategiji, prioritetu Europe spremne za digitalno doba, programu vještina za Europu, akcijskom planu za europski stup socijalnih prava, Akcijskom planu za digitalno obrazovanje, europskoj zdravstvenoj uniji, ojačanoj Garanciji za mlade, europskom jamstvu za djecu, strategiji EU-a o pravima djeteta i strategiji Europske komisije za održivu i pametnu mobilnost. Vijeće je nedavno predložilo i da države članice istraže inovativne načine kako bi se osiguralo da sve skupine, uključujući osobe s invaliditetom, mogu pristupiti Povelji Europske unije o temeljnim pravima i ostvariti koristi od nje.⁵

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

13. Veća je vjerojatnost da osobe s invaliditetom u nizu različitih područja budu u nepovoljnom društveno-gospodarskom položaju i izložene diskriminaciji od osoba bez invaliditeta. Često se suočavaju s preprekama u pristupu zdravstvenoj skrbi, stanovanju i tržištu rada, sudjelovanju u demokratskim procesima i upotrebi proizvoda i usluga te žive u siromaštvu i izolaciji češće od osoba bez invaliditeta. Osim toga, kada se suočavaju s ograničenim mogućnostima i potporom, obično imaju niža obrazovna postignuća i stopu zaposlenosti te ranije napuštaju tržište rada. Zbog pandemije bolesti COVID-19 ti su se rizici pogoršali.
14. Pristupačnošću, dopunjenom dostupnošću i kvalitetom zgrada, prometa, proizvoda i usluga, uključujući digitalne usluge, te informacijskih i komunikacijskih tehnologija, omogućuju se prava te su one preduvjet za puno i ravnopravno sudjelovanje u životu zajednice i za neovisan život svih osoba s invaliditetom. Osim zahtjeva iz Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, pravom EU-a utvrđeni su minimalni standardi koje bi trebalo djelotvorno i dosljedno provoditi.

⁵ Zaključci Vijeća o jačanju primjene Povelje o temeljnim pravima (6795/21).

15. Kako bi osobe s invaliditetom mogle u potpunosti uživati pravo na slobodno kretanje i jednako sudjelovanje u demokratskim procesima, potrebne su politike za poboljšanje priznavanja invaliditeta, osiguravanje pristupačnosti u EU-u i promicanje njihova ravnopravnog sudjelovanja u izborima, i kao glasača i kao kandidata, među ostalim na lokalnim, regionalnim i nacionalnim izborima i izborima za Europski parlament. Potrebno je i iskorijeniti svu diskriminaciju na temelju invaliditeta kada je riječ o građanskim i političkim pravima, kao što je pravo glasa.
16. Politike za promicanje neovisnog života te potpune uključenosti i sudjelovanja u zajednici važne su za osiguravanje dostojne kvalitete života za osobe s invaliditetom. Potreba za tim politikama sve je aktualnija, posebno u društvima koja stare. Strategije za neovisan život trebale bi obuhvaćati odgovarajuće stanovanje i kvalitetne usluge u zajednici koje se temelje na individualnim potrebama, među ostalim za osobe s intelektualnim i/ili psihosocijalnim invaliditetom, kako bi im se omogućilo da odaberu odgovarajući životni aranžman, uzimajući u obzir više troškove života s kojima se suočavaju mnoge osobe s invaliditetom. Zajedničke smjernice o postupku deinstitucionalizacije trebale bi biti dostupne i na odgovarajući način ažurirane.
17. Kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da ostvare svoj puni potencijal, ključno je poticati pristup kvalitetnim i održivim radnim mjestima te odgovarajućim sustavima socijalne zaštite, razviti vještine i osigurati razumne prilagodbe. Pozivajući na uključiva tržišta rada, Vijeće⁶ je preporučilo da osobe s invaliditetom prime prilagođenu potporu za prijelaz na opće tržište rada, reintegraciju na tržište rada i jednako uživanje prava radnika, među ostalim u okviru zaštićenog zapošljavanja.

⁶ Zaključci Vijeća o poboljšanju zapošljavanja osoba u ranjivom položaju na tržištu rada (14646/19).

18. Digitalna tranzicija pruža nove mogućnosti u pogledu komunikacije, samoodređenja, skrbi o sebi, ravnopravnog sudjelovanja i pomoćnih tehnologija za osobe s invaliditetom. Nove tehnologije moraju biti pristupačne svim osobama s invaliditetom i po mogućnosti razvijene u skladu s načelom univerzalnog dizajna i Europskim aktom o pristupačnosti, a pružatelji usluga potpore trebali bi imati odgovarajuće vještine kako bi mogli zadovoljiti potrebe osoba s invaliditetom. Pandemija bolesti COVID-19 ukazala je na važnost dostupnosti alata IKT-a potrebnih za telekonferencije, rad na daljinu, učenje na daljinu, kupnju na internetu i pristup javnim uslugama i informacijama, kao i na nedostatak stručnjaka u području IKT-a osposobljenih za osiguravanje pristupačnosti. Pri planiranju i proizvodnji digitalnih usluga moraju se uzimati u obzir pristupačnost, jednostavnost uporabe, pouzdanost i digitalne vještine kako bi se izbjegao ili ublažio digitalni jaz zbog kojeg bi osobe s invaliditetom bile zapostavljene.
19. Svatko ima neotuđivo pravo na život i moraju se poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da osobe s invaliditetom tijekom kriza poput pandemije bolesti COVID-19 mogu uživati to pravo na ravnopravnoj osnovi s drugima. Osobe s invaliditetom imaju jednako pravo kao i svi ostali na primanje usluga bez diskriminacije na temelju invaliditeta. To se jednako pravo primjenjuje i na potrebnu socijalnu i zdravstvenu skrb.

20. Osiguravanje jednakog pristupa i nediskriminacije zahtijeva djelovanje u različitim područjima politika i na međusektorskoj razini, među ostalim putem zakonodavstva. Za osiguravanje pristupačnosti i poboljšanje sudjelovanja osoba s invaliditetom ključni su čimbenici istraživanje, osposobljavanje stručnjaka i politike za provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom te su također ključna područja za pristup pravosuđu. Pandemija bolesti COVID-19 preusmjerila je pozornost na napore koji su još uvijek potrebni kako bi se za osobe s invaliditetom osigurao pristup cjelokupnoj zdravstvenoj skrbi⁷, kako bi obrazovanje i cjeloživotno učenje postali uključivi i pristupačni za sve od rane dobi te kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da se uključe u plaćeno zaposlenje. Od ključne je važnosti olakšati pristup kulturnom životu, rekreaciji, razonodi i sportu. Također je prepoznata vrijednost sporta i kulture kao načina podupiranja socijalne uključenosti⁸ doprinošenjem destigmatizaciji i suzbijanju stereotipa.
21. Nacionalne politike za provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom imaju i međunarodnu dimenziju. Cilj bi trebao biti sustavno i održivo uzimanje u obzir pitanja invaliditeta u politikama vanjskog djelovanja, uključujući razvojnu suradnju i međunarodnu humanitarnu pomoć kako bi se povećala socijalna uključenost osoba s invaliditetom.
22. Strategiju Europske komisije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. trebalo bi poduprijeti ambicioznim nacionalnim strategijama ili inicijativama te, prema potrebi, ciljevima i ciljnim vrijednostima, uzimajući u obzir nacionalne nadležnosti i već postojeće politike, kako bi se ostvario napredak u stvaranju Europske unije u kojoj se uzimaju u obzir potrebe osoba s invaliditetom i u kojoj se promiče, štiti i osigurava puno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom.
23. I dalje postoje znatni nedostaci i metodološke razlike u prikupljanju statističkih podataka o položaju osoba s invaliditetom među državama članicama. Trebalo bi ih riješiti kako bi se osiguralo da su pružene informacije relevantne i točne u smislu kvalitete, učestalosti i usporedivosti.

⁷ Europski sastanak na vrhu o uključivanju 2020. Izjava.

⁸ Zaključci Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom (SL C 192, 7.6.2019., str. 18–22.).

24. U skladu s obvezama koje su preuzele stranke Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, u izjavi s Europskog sastanka na vrhu o uključivanju održanog 2020. navodi se odlučnost njezinih potpisnika da izgrade Europu u kojoj osobe s invaliditetom mogu sudjelovati u svim područjima društva. Potrebna je redovita razmjena mišljenja između EU-a, njegovih država članica i osoba s invaliditetom, uključujući djecu s teškoćama u razvoju, putem organizacija koje ih predstavljaju kako bi se osiguralo učinkovito ostvarivanje tog cilja, posebno ako postoji potpora kontaktnih točaka za pitanja invaliditeta koje se trebaju uspostaviti u svim institucijama, tijelima, agencijama i delegacijama EU-a.
25. Na videokonferenciji na visokoj razini o europskoj Strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. održanoj u travnju 2021. u Lisabonu, uz sudjelovanje organizacija osoba s invaliditetom, istaknut je zamah koji su donijeli akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava i nova strategija. Naglasak je bio na pristupačnosti, neovisnom životu, deinstitucionalizaciji i socijalnim uslugama koje se pružaju u zajednici i usmjerene su na pojedinca, zapošljavanju i uključivom obrazovanju. Predstavnici država članica i drugi sudionici naglasili su važnost kontinuiteta u skladu s Europskom strategijom za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. i predanost Strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom.
26. Ovi se zaključci temelje na prethodnom radu i političkim obvezama koje su istaknuli Europski parlament, Vijeće, Komisija i relevantni dionici u tom području, među ostalim na dokumentima navedenima u Prilogu.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

27. POZDRAVLJAJU I PODRŽAVAJU Strategiju Europske komisije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. ne dovodeći u pitanje buduće stajalište Vijeća i država članica o konkretnim inicijativama za provedbu Strategije;

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NACIONALNIM NADLEŽNOSTIMA I VODEĆI RAČUNA O NACIONALNIM OKOLNOSTIMA TE POŠTUJUĆI ULOGU I AUTONOMIJU SOCIJALNIH PARTNERA:

28. provode povezano pravo EU-a⁹ i razmatraju politike u svim područjima obuhvaćenima Strategijom kako bi se poduprla njezina provedba;
29. nastave razvijati i ažurirati nacionalne strategije i politike za provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, prema potrebi u skladu sa Strategijom Europske komisije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, uzimajući u obzir učinak pandemije bolesti COVID-19 na položaj i životne uvjete osoba s invaliditetom, pridajući posebnu pozornost specifičnoj situaciji žena i djevojčica s invaliditetom;
30. pri utvrđivanju dobrovoljnih nacionalnih ciljeva osmišljenih za postizanje predloženih glavnih ciljeva utvrđenih u akcijskom planu za europski stup socijalnih prava, Programu vještina za Europu te u Programu za održivi razvoj do 2030. uzmu u obzir Strategiju o pravima osoba s invaliditetom vodeći računa o postojećim razlikama između žena i muškaraca;
31. napreduju, prema potrebi, s ratifikacijom fakultativnog protokola uz Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom i preispitaju pristupanje EU-a fakultativnom protokolu, uzimajući u obzir opsežnu evaluaciju funkcioniranja odbora za ugovore koju trenutačno provodi UN;
32. osiguraju učinkovito i dosljedno prenošenje i provedbu prava EU-a o pristupačnosti proizvoda, usluga, medija, prometa i zgrada te ojačaju suradnju putem centra za resurse AccessibleEU koji će se pokrenuti 2022. kako bi se pružile informacije i dobre prakse o međusektorskoj pristupačnosti;

⁹ Doneseno zakonodavstvo koje se spominje u Strategiji i drugom pravu EU-a relevantnom za Strategiju i Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom.

33. promiču razvoj socijalnih usluga usmjerenih na pojedinca koje se pružaju u zajednici i samostalnog života, uzimajući u obzir prijelaz iz života u ustanovi na život u zajednici te u potpunosti iskoriste dostupna financijska sredstva EU-a kako bi se poboljšala kvaliteta usluga kojima se pruža potpora u zajednici i osigurala pristupačnost, među ostalim putem osposobljavanja osoblja službi za potporu;
34. promiču sudjelovanje osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu, uključujući ostvarivanje biračkog prava;
35. dodatno promiču koordinaciju nacionalne kontaktne točke Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom s drugim ministarstvima, među ostalim uspostavom kontaktnih točaka za pitanja invaliditeta u ministarstvima i javnim tijelima te surađuju s relevantnim službama Europske komisije u skladu sa Strategijom;
36. pri provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i razvoju politika u skladu sa Strategijom poboljšaju savjetovanje s osobama s invaliditetom i njihovo aktivno sudjelovanje u razvoju i provedbi zakonodavstva i politika, među ostalim putem organizacija koje ih predstavljaju, kako je navedeno u Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Trebalo bi poticati sudjelovanje osoba s invaliditetom i njihovih organizacija te sudjelovanje općina, poduzeća i industrija u svim postupcima i na svim razinama donošenja odluka;
37. na najbolji način iskoriste odgovarajuća financijska sredstva EU-a i financijske programe, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, fondove kohezijske politike, posebno ESF+ i Obzor Europa, kako bi se unaprijedila provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i Strategije Komisije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., među ostalim u području pristupačnosti, socijalnih usluga koje se pružaju u zajednici, neovisnog života i socioekonomske uključenosti osoba s invaliditetom;

**POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U SKLADU SA SVOJIM
NADLEŽNOSTIMA I UZIMAJUĆI U OBZIR NACIONALNE OKOLNOSTI DRŽAVA
ČLANICA, POŠTUJUĆI ULOGU I AUTONOMIJU SOCIJALNIH PARTNERA TE
NAČELO SUPSIDIJARNOSTI:**

38. zajednički rade na potpunoj provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i pokrenu inicijative kako bi se prema potrebi na odgovarajući način prilagodilo zakonodavstvo EU-a i nacionalno zakonodavstvo te ažurirala izjava EU-a u skladu s preporukom Odbora Konvencije o pravima osoba s invaliditetom;
39. promiču strukturiranu suradnju između država članica, Komisije i organizacija koje predstavljaju osobe s invaliditetom, istodobno težeći uravnoteženijem sudjelovanju žena i muškaraca, među ostalim uključivanjem nacionalnih kontaktnih točaka UN-a u novu platformu za osobe s invaliditetom te suradnjom s predstavnicima na regionalnoj i lokalnoj razini;
40. osiguraju sustavno uključivanje pitanja invaliditeta u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, među ostalim praćenjem i evaluacijom relevantnih zakonodavnih akata EU-a, programa EU-a i financiranja EU-a te, prema potrebi, nacionalnog zakonodavstva i politika;
41. provedu koordinaciju s ciljem utvrđivanja područja i mogućnosti djelovanja kako bi se podizala svijest o pravima osoba s invaliditetom i suzbili stigmatizacija, diskriminacija, nasilje i višestruko nepovoljan položaj u kojem se nalaze osobe s invaliditetom, uz posvećivanje posebne pozornosti ranjivijim skupinama, rodnoj perspektivi i međusektorskoj dimenziji;
42. ojačaju suradnju u području prava osoba s invaliditetom u kontekstu financijskih programa i financiranja EU-a, razvojne suradnje, humanitarne pomoći i proširenja, među ostalim s ciljem osiguravanja pristupačnosti postupaka podnošenja zahtjeva, te poboljšaju prisutnost EU-a na multilateralnim forumima, uključujući one povezane s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom i njezinim odborom;

43. poboljšaju suradnju u pogledu redovitog prikupljanja podataka razvrstanih prema spolu, dobi i invaliditetu gdje je to moguće, uz koordinaciju Eurostata, čime se doprinosi i poboljšanom praćenju, među ostalim u kontekstu europskog semestra. Eurostat se poziva da s državama članicama razvije detaljan prijedlog i raspravi o njemu;
44. prošire prikupljanje podataka o položaju osoba s invaliditetom, ako je to relevantno i izvedivo, uključujući osobe koje žive u ustanovama, u područjima kao što su pristupačnost, zdravlje i zdravstvena skrb, zapošljavanje, osposobljavanje, vještine, obrazovanje, socijalna zaštita, siromaštvo i socijalna uključenost, životni uvjeti i upotreba novih tehnologija;
45. osiguraju sinergiju između Strategije, nacionalnih strategija, planova ili politika i Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. te Strategije Vijeća Europe o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2017. – 2023.;
46. podupiru aktivnosti uzajamnog učenja u području nacionalnih strategija za osobe s invaliditetom te nacionalnih, regionalnih i lokalnih politika i praksi za osobe s invaliditetom u različitim područjima;
47. aktivno i redovito provode savjetovanja s organizacijama civilnog društva koje predstavljaju osobe s invaliditetom ili rade s njima te teže suradnji s takvim organizacijama;
48. prema potrebi podupiru ulogu tijela za ravnopravnost i neovisnih mehanizama u promicanju, zaštiti i praćenju prava osoba s invaliditetom;

POZIVAJU KOMISIJU DA:

49. osigura usklađivanje Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. s inicijativama politike EU-a za zelenu i digitalnu tranziciju;
50. osigura sinergiju između Strategije te politika i instrumenata za izgradnju europske zdravstvene unije, kao i onih koji se odnose na obrazovanje i razvoj vještina, mlade, djecu, starenje i ravnopravnost;

51. potiče uključivanje pitanja invaliditeta i koordinirano djelovanje u cijeloj Komisiji radi provedbe i praćenja njezine Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., u bliskoj suradnji s osobama s invaliditetom i organizacijama koje ih predstavljaju;
52. provodi strategije u području ljudskih resursa za raznolikost i uključenost zajedno s politikama pristupačnosti za zgrade, prostore, komunikacije i publikacije te na taj način pruža dobar primjer, s ciljem donošenja politika na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te razmjenjuje dobre prakse s drugim europskim institucijama;
53. prati provedbu uvjeta kojima se u kontekstu okvira država članica omogućuje provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i pristupačnost, kao i toga kako oni upotrebljavaju financijske programe i financijska sredstva EU-a s ciljem postizanja gospodarske i socijalne uključenosti osoba s invaliditetom, služeći se pokazateljima za invaliditet Odbora OECD-a za razvojnu pomoć (DAC) za ciljano praćenje pomoći EU-a;
54. promiče uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse među državama članicama, u suradnji s organizacijama osoba s invaliditetom, kako bi se poboljšala baza znanja o pristupačnosti i drugim područjima kao što su socijalne usluge koje se pružaju u zajednici, neovisan život, deinstitutionalizacija i mjere za poboljšanje zapošljavanja i poduzetništva osoba s invaliditetom, uključujući mjere u kontekstu službi za zapošljavanje;

POZIVAJU ODBOR ZA ZAPOŠLJAVANJE I ODBOR ZA SOCIJALNU ZAŠTITU DA:

55. preispitaju pregled socijalnih pokazatelja EU-a uzimajući u obzir akcijski plan za europski stup socijalnih prava s ciljem boljeg praćenja, među ostalim, položaja osoba s invaliditetom, pa tako i u okviru postupka europskog semestra;
 56. nastave provoditi aktivnosti uzajamnog učenja u području socijalnih politika i politika zapošljavanja te provoditi prava osoba s invaliditetom u tim područjima.
-

Referentni dokumenti

1. Međuinstitucijski akti EU-a

Europski stup socijalnih prava

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_hr.pdf

Europski sastanak na vrhu o uključivanju 2020.: Izjava predstavnika država članica EU-a o interesima osoba s invaliditetom

2. Zakonodavstvo EU-a

Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70–115.)

Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75.)

3. Vijeće

Zaključci Vijeća o jačanju primjene Povelje o temeljnim pravima (6795/21)

Zaključci Vijeća o poboljšanju zapošljavanja osoba u ranjivom položaju na tržištu rada (14646/19)

Zaključci Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom (SL C 192, 7.6.2019., str. 18–22.)

Zaključci Vijeća o ekonomiji dobrobiti (13432/19)

Zaključci Vijeća o potpori za provedbu Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. (11843/11)

4. Europska komisija

Komunikacija Komisije (COM(2010) 636 final): Europska strategija za osobe s invaliditetom 2010. – 2020.

Radni dokument službi Komisije (SWD(2020) 291 final): Evaluacija Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010. – 2020.

Komunikacija Komisije (COM(2021) 101 final): Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.

Podaci: Istraživanje EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU SILC) i Istraživanje o radnoj snazi (EU LFS); S. Grammenos / M. Priestley, 2020.: *Europe 2020 data and people with disabilities* (Podaci za Europu za 2020. i osobe s invaliditetom); Posebno istraživanje Eurobarometra br. 493, Diskriminacija u EU-u, svibanj 2019.

Komunikacija naslovljena „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju” (COM(2020) 14 final)

Aksijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

5. Europski parlament

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. lipnja 2020. o europskoj strategiji za osobe s invaliditetom za razdoblje nakon 2020. (2019/2975(RSP))

6. Ujedinjeni narodi

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom

UN-ovi izvori o osobama s invaliditetom i bolesti COVID-19

UN-ov Program održivog razvoja do 2030.